

juli/augustus nr. 7/8

STEMMEN UIT HET VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

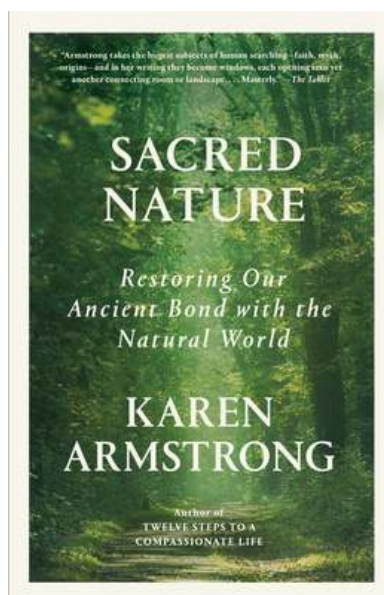
VOORBURG - SASSENHEIM/LISSE

Adres: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg
Telefoon 070 386 34 13

VRIJZINNIGE

ZOMERONTMOETINGEN
2024

HEILIGE NATUUR

EEN GESPREK OVER ECOSPIRITUALITEIT

Gedurende het grootste deel van de menselijke geschiedenis en in bijna alle culturen en religies van de wereld werd de natuur als heilig beschouwd. Men geloofde en ervoer ook dat God of de goden alom in de natuur aanwezig waren. De westerse mens scheidde God en de natuur en dat was het begin van de destructie van de natuur. In deze bijeenkomst presenteert Anja Schaafsma het nieuwste boek van Karen Armstrong getiteld: De heilige natuur. Daarin beschrijft ze hoe de wereldreligies hun relatie met God en de natuur beleefden in mythen en rituelen. Het doel was mens en gemeenschap te transformeren en een innerlijke houding te ontwikkelen in de richting van dankbaarheid, compassie, opoffering en geweldloosheid. De vraag is hoe wij in onze tijd weer kunnen leren om anders te denken en te voelen over onze natuurlijke omgeving en hoe het erfgoed van de oude religies ons daarbij kan inspireren. Anja Schaafsma zal in haar presentatie ook ingaan op huidige globale bewegingen rond ecologiespiritualiteit. Na de presentatie is er genoeg ruimte voor het uitwisselen van onze indrukken en overwegingen.

Datum en tijd: woensdag 3 juli 2024 14 uur

Locatie: Houtrustkerk

Informatie en opgave: Anja Schaafsma, e-mail: schaafanja@gmail.com

Beeklaan 535, 2562

BE Den Haag

Remonstrantse kerk

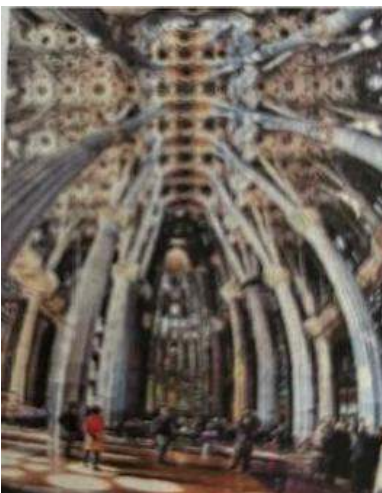
LITURGISCH BLOEMSCHIKKEN

Donderdag 11 juli kunt u kennismaken met het fenomeen liturgisch bloemschikken. Bloemen en planten, genoemd in de bijbel, vormen de basis om gevoelens gestalte te geven passend bij de hoogtijdagen van het kerkelijk jaar. Graag zelf meenemen een snoeischaar, mesje of schaar. Er zullen “vaasjes” aanwezig zijn, maar eigen inbreng zal zeker worden gewaardeerd.

Opgave deelneming graag VOOR dinsdag 11 juli via de mail of telefonisch. N.versteeg52@kpnmail.nl 070 7803162

Datum en tijd: donderdag 11 juli 2024 14-16 uur

Locatie: Remonstrantse Kerk Laan van Meerdervoort 955. Den Haag

Remonstrantse kerk

TON GAUDI: DICHTER IN STEEN

Antoni Gaudí (1852 – 1926) staat vooral bekend als de architect van de nog altijd niet voltooide Sagrada Família in Barcelona. Deze enorme kathedraal is een voorbeeld van organisch bouwen, een richting in de architectuur die zich laat inspireren door de natuur. Gaudí geldt – met o.a. Rudolf Steiner – als één van de grondleggers voor deze richting. Het ‘terug naar de natuur’ maakt deel uit van een heropleving van de Romantiek, die in de 2e helft van de 19e eeuw mede een reactie was op de industrialisatie.

De inspiratie door de natuur komt niet alleen tot uitdrukking in de vormgeving van de bouwwerken, maar ook in bijvoorbeeld de materiaalkeuze en kleuren. Ook het bouwen zelf leek bij Gaudí veelal op een natuurlijk groeiproces: werktekeningen waren slechts schetsmatig en elke volgende bouwphase moest vooral op een natuurlijke wijze bij de voorgaande aansluiten: vanzelf een langdurig proces..

In het aansluiten bij de natuur lag voor Gaudí ook een aansluiten bij de schepping Gods en bij het in de natuur én de mens voortdurend vóórtgaande scheppingsproces. Zijn bouwstijl is enerzijds een kwestie

van ‘navolging’, en anderzijds , met name in de Sagrada Família, een in de huidige tijd waarschijnlijk moeilijk navoelbare vorm van ‘boetedoening’. Bij bewoners, bezoekers en voorbijgangers van Gaudí’s bouwwerken wilde Gaudí eenzelfde soort verwondering opwekken als je in de natuur kan overkomen. Voor remonstranten en andere vrijzinnigen is de relatie tussen kunst en religie een blijvend actueel thema. Daarnaast kan Gaudí op onverwachte en velerlei wijzen gekoppeld worden aan het thema van de ‘groene kerk’. Ruim voldoende materiaal voor een zomeravond.

Bram Rutgers van der Loeff (1949) is econoom en hield zich in de jaren ’80 onder meer bezig met de zgn. ‘Economie van het Genoeg’ (van o.a. Bob Goudzwaard en Harry de Lange). Bij (VNO-) NCW was hij werkzaam op het gebied van maatschappelijk (verantwoord) ondernemen en van ondernemerschap en levensbeschouwing. Hij was gedurende drie – relatief korte – perioden remonstrants kerkenraadslid en hield vele overdenkingen, waarvan enkele malen in zondagse diensten.

Datum en tijd: Woensdag 17 juli 20.00 uur

Locatie: Remonstrantse kerk Laan van Meerdervoort 955

Wassenaar

EEN REISJE LANGS HET FRANSE CHANSON

De jonge Frans-Nederlandse zanger François-Xavier Sergent en zangeres, zangpedagoge en verhalenvertelster Karin Vogelaar nemen u mee op een reisje langs het Franse chanson. Karins verhalen worden muzikaal omlijst door het warme, melodieuze stemgeluid van François-Xavier en er zijn Franse lekkerrijen om het samen zijn een echt Frans karakter te geven.

Datum en tijd: donderdag 18 juli, inloop 16.30 uur, aanvang 17.00 uur

Toegang €7,50 voor leden, €15 voor niet-leden

Locatie: Kerkgebouw van Vrijzinnigen NPB Wassenaar
Lange Kerkdam 46 Wassenaar

BUITENVIERING

Datum en tijd: op 21 juli 2024, 10.30 uur,

Locatie: Het Hemels Gewelf. Machiel Vrijenhoeklaan, t.o. Restaurant De Haagse Beek.

AMISH GRACE

Film, met aansluitend een gesprek erover

Het begint als een gewone dag, in oktober 2006, voor de traditionele Amish-gemeenschap (verre verwanten van de Doopsgezinden) in Nickel Mines in Pennsylvanië. Zoals iedere ochtend gaan de kinderen, tot vijftien jaar oud, naar school. Die dag bestormt Charlie Roberts de Nickel Mines-school en opent het vuur op de leerlingen. Vijf van hen vinden de dood, en na zijn daad berooft de dader zichzelf van het leven. Waar de media en de rest van het land hun woede uiten over de laffe daad, reageert de Amish-gemeenschap buitengewoon rustig en vergevingsgezind. De film is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Deze indrukwekkende film stelt de vraag aan de orde of het Bijbelse gebod om zeventig keer zeven maal iemand te vergeven, haalbaar is wanneer je kind iets overkomt. In het nagesprek wil ik met elkaar nadenken hoe wij zelf omgaan met schuld en vergeving? Kan je jezelf vergeven? We kunnen onszelf de vraag stellen hoe de ander vergeven meer kan zijn dan loze woorden, wat kan je doen? Of wat het betekent wanneer je omgeving iets van je vraagt wat jij niet kan opbrengen?

Ds. Henriette van Dunné

Datum en tijd: Dinsdag 13 augustus, inloop 14.30 uur, aanvang 15.00 uur

Locatie: Kerkgebouw van Vrijzinnigen NPB Wassenaar

Lange Kerkdam 46 Wassenaar

HOFJESWANDELING

Den Haag, ook wel bekend als de hofjesstad van Nederland, kent op dit moment nog zo'n 115 hofjes. Verstoep achter muren en woonhuizen, vaak nauwelijks zichtbaar van de straat bevinden zich de vele hofjes van Den Haag. Een verborgen wereld met een geheel eigen sfeer en karakter. Deze oer-Hollandse woonvorm, oorspronkelijk bestemd voor arme, alleenstaande vrouwen vanaf 50 jaar, heeft de afgelopen 400 jaar haar aantrekkingskracht nauwelijks verloren. De hofjes werden eerst gesticht door de Diaconie of door welgestelden, die hun kapitaal nalieten ten behoeve van de minder-gefortuneerden. Later stichtten ambachtshouder als timmerlieden of metselaars hofjes als een soort investering voor de eigen oude dag. Deze hofjes kregen een zeer slechte naam en stonden bekend als 'poelen des verderf.'

We starten aan de achterkant van ziekenhuis H.M.C. Westeinde (halte lijn 3 of lijn 2 en dan door de hoofdingang doorlopen naar de achterkant). De wandeling voert u langs verschillende hofjes: liefdadigheidshofjes uit de 17e en 18e eeuw en exploitatiehofjes uit de 19e eeuw. De wandeling duurt ongeveer 1,5 uur en eindigt vlakbij de Grote Markt waar u onder genot van een drankje op één van de vele terrassen kan napraten. Op de Grote Markt hebben de tramlijnen 2,3,4 en 6 een halte. Belangstelling?

U kunt zich aanmelden via houtrustkerk@gmail.com o.v.v. .Hofjeswandeling.

Maximum aantal deelnemers is 15 personen.

Datum en tijd: donderdag 15 augustus 13.00 uur

Locatie: achter het Westeinde ziekenhuis

ZON EN ZEE, HET ONTSTAAN VAN DE BADCULTUUR IN EUROPA

In de Doopsgezinde Kerk verzorgt Nelleke Kan een luchtige zomeravond met een wel zeer zomers onderwerp: 'zon en zee, het ontstaan van de badcultuur in Europa'. In de loop van de 18 de eeuw begint men te geloven in de heilzame werking van het baden in zee. De Engelsen lopen voorop, maar ook Jean-Jacques Rousseau propageert het als een gezonde bezigheid. Als in de 19 de eeuw het toerisme wordt uitgevonden, ontstaat een hele nieuwe wereld om de reizigers onder te brengen en te vermaken. De pier in zee, promenade, kurhaus, muziektent of renbaan, ze verrijzen van Brighton tot Nice, van Scheveningen tot de Koerse Schoorwal in een geheel eigen architectuurstijl. De vele Europese koningshuizen fungeren als trendsetters, adel en burgerij volgen. Sommige plaatsen zijn tot de dag van vandaag toeristenmetropolen gebleven, andere zijn - al dan niet door politiek wel en wee - vergeten. Wie kent nog Opatija (Abbazia), de Oostenrijkse Riviera?

Een zonnig tripje langs beroemde stranden.

Datum en tijd: Woensdag 21 augustus 19.30 - 21.00 uur

Locatie: Doopsgezinde Gemeente Paleisstraat 8 Den Haag.

De kerk is open vanaf 19.00 uur.

Na afloop is er gelegenheid voor napraten met een drankje

Doopsgezinde kerk
Paleisstraat 8
Den Haag

Indien onbestelbaar: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg

AGENDA

JUNI

zo 23 10.30 u Kerkdienst voorganger Menno Meihuizen
m.m.v. Het Hoeksteenkoor o.l.v. Frits
Muusse
Afscheid als bestuurslid Jan Jager

JULI

wo 3 09.45 u Koorbijeenkomst Hazerswoude-Dorp

Zomerontmoetingen v.a. 3 juli

AUGUSTUS

Zomerontmoetingen t/m 21 augustus

do 15 14.30 u Theemiddag in de Hoeksteen
Info en aanmelden Iet Vallenduuk
Telefoon 0630 40 80 87

COLOFON

Voorganger:
Ds. K. Bezemer,
Floris Versterlaan 23
2343 RV Oegstgeest
Tel.: 071 532 04 38
kbezemer@iroka.nl

Voorzitter:
Mw. mr. drs. F.J.R. de Boer
Tel: 070 386 95 04
fjr.deboer@hetnet.nl

Secretaris:
VACANT

Penningmeester:
G. Vallenduuk-Visser
Tel: 0630 40 90 87
ivallenduuk@gmail.com

Zaalverhuur:
G. Vallenduuk-Visser
Tel: 0630 40 90 87
ivallenduuk@gmail.com

Contactpersonen:
ziekenhuisopnamen
Ds. K. Bezemer

Livestreaming
D. Corbeels - van Proosdij

Redactie Stemmen:
G. Hornman-Oldenbeuving
M. van Proosdij-v.d. Beukel
W. H. Kraan
C. J. Jol

Eindredactie:
A.G. Spruijt
Tel: 070 347 28 07
agspruijt@gmail.com

Bankrekeningnummer:
NL 93 INGB 0000 137735
Vereniging van Vrijzinnig Gods-
dienstigen te Voorburg

Maandblad Stemmen:
Op aanvraag via het secretari-
aat

Redactieadres:
stemmen@kpnmail.nl
Rozenboomlaan 119
2274 HK Voorburg

Website
www.vrijzinnigcentrumdehoek-
steen.nl

Inleveren kopij

Wilt u de kopij voor het **septemбернаummer a.u.b. uiterlijk 10 augustus** a.s. inzenden naar stemmen@kpnmail.nl of naar Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg.